

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 14.7.2011
COM(2011) 434 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1552/2005 o statistiki v
zvezi s poklicnim usposabljanjem v podjetjih**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1552/2005 o statistiki v zvezi s poklicnim usposabljanjem v podjetjih

1. UVOD

To je prvo poročilo, ki ga mora Komisija predložiti v skladu s členom 12 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1552/2005 z dne 7. septembra 2005 o statistiki v zvezi s poklicnim usposabljanjem v podjetjih¹.

V poročilu je opisan napredek držav članic in Norveške (v nadaljnjem besedilu: sodelujoče države²) glede določb Uredbe (ES) št. 1552/2005 in izvedbene Uredbe Komisije (ES) št. 198/2006 z dne 3. februarja 2006³. Poročilo je potrdil Odbor za evropski statistični sistem.

Poročilo temelji na poročilih o kakovosti, podatkih in drugih informacijah, ki so jih predložile zadevne države, ter na analizah nacionalnih vprašalnikov, poslanih podjetjem, saj je bila usklajena statistika v zvezi s poklicnim usposabljanjem v podjetjih na voljo prek vzorčnih raziskav nadaljevalnega poklicnega usposabljanja (Continuing Vocational Training Surveys – CVTS) v vseh sodelujočih državah.

2. GLAVNE TOČKE

V oddelku 2.1 so opisani referenčni podatki za to poročilo in periodičnost CVTS. Ponazorjeno je izvajanje člena 10(2) in člena 10(3) Uredbe št. 1552/2005. Pregled vseh ostalih členov Uredbe je v oddelkih 2.2.–2.6., kot sledi:

- člena 3 in 8 ter člen 9(1) o podatkih, ki se zbirajo, in pristopu raziskave (oddelek 2.2.),
- členi 2, 4, 5 in 6 o področju uporabe statistike in statistični enoti (oddelek 2.3.),
- člena 6 in 7 ter člena 10(1) in 11(1) o virih podatkov in značilnostih raziskave (oddelek 2.4.),
- člen 9(2) in člen 9(4) ter člen 11 o kakovosti in prenosu podatkov (oddelek 2.5.),
- člen 15 o financiranju zbiranja podatkov (oddelek 2.6.),
- člen 9(3) in člen 12 o glavnih vprašanjih glede izvajanja raziskave (oddelek 2.7.).

¹ UL L 255, 30.9.2005, str. 1.

² Hrvaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Islandija in Švica niso opravile raziskave. Turčija je raziskavo opravila leta 2008 (Eurostatu mikropodatki niso na voljo).

³ UL L 32, 4.2.2006, str. 15.

2.1. Referenčni podatki za to poročilo, intervali med CVTS: člen 10(2) in člen 10(3)

Komisija v skladu s členom 10(2) Uredbe (ES) št. 1552/2005 določi prvo referenčno leto, za katero se zberejo podatki. Uredba (ES) št. 198/2006 za prvo referenčno leto, za katero se zberejo podatki, določa koledarsko leto 2005.

Pripravlja se nova raziskava za leto 2010, kar je pet let po prvi raziskavi, kot jo opredeljuje člen 10(3) Uredbe (ES) št. 1552/2005. Uredba Komisije (EU) št. 822/2010⁴ spreminja Uredbo (ES) št. 198/2006 zaradi prilagoditve nekaterih značilnosti raziskave iz leta 2005. Ta sprememba upošteva informacije, ki jih je treba dati na voljo z Uredbo (ES) št. 452/2008⁵ in Uredbo Komisije (EU) št. 823/2010⁶ glede raziskave o izobraževanju odraslih, morala pa bi tudi omogočiti večjo kakovost rezultatov in zmanjšanje statističnega bremena podjetij pri raziskavi za leto 2010.

Omeniti je treba tudi, da sta k izvedbi raziskav za leti 2005 in 2010 pripomogli tudi dve predhodni raziskavi o nadaljevalnem poklicnem usposabljanju, opravljeni v okviru „prijateljskih dogovorov“ med številnimi državami in Eurostatom. Rezultati teh raziskav se nanašajo na koledarsko leto 1993 oz. 1999.

2.2. Podatki, ki se zbirajo, in pristop raziskave: člena 3 in 8 ter člen 9(1)

Člen 3 določa, da se podatki zbirajo za 14 področij s seznama iz spodnje preglednice. Porazdelitev 140 spremenljivk iz Uredbe (ES) št. 198/2006 kaže na primerno izvajanje člena 3 Uredbe (ES) št. 1552/2005 na ravni EU.

Preglednica 1 – Podatki, zbrani v letu 2005

Področja iz člena 3 Uredbe (ES) št. 1552/2005	Število spremenljivk v Uredbi Komisije (ES) št. 198/2006
1(a) politika in strategije usposabljanja podjetij pri razvoju sposobnosti svoje delovne sile	25
1(b) vodenje, organizacija in oblike nadaljevalnega poklicnega usposabljanja v podjetjih	17
1(c) vloga socialnih partnerjev pri zagotavljanju vseh vidikov ustreznega nadaljevalnega poklicnega usposabljanja na delovnem mestu	9
1(d) dostop do nadaljevalnega poklicnega usposabljanja, njegov obseg in vsebina, predvsem v zvezi z gospodarsko dejavnostjo in velikostjo podjetja	10

⁴ UL L 246, 18.9.2010, str. 18.

⁵ Uredba (ES) št. 452/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o pripravi in razvoju statističnih podatkov o izobraževanju in vseživljenjskem učenju (UL L 145, 4.6.2008, str. 227).

⁶ UL L 246, 18.9.2010 str. 33.

Preglednica 1 – Podatki, zbrani v letu 2005 (nadaljevanje)

1(e) posebni ukrepi nadaljevalnega poklicnega usposabljanja podjetij za izboljšanje znanj svoje delovne sile na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT)	9
1(f) možnosti dostopa zaposlenih v malih in srednje velikih podjetjih (MSP) do nadaljevalnega poklicnega usposabljanja in pridobivanja novih znanj ter posebne potrebe MSP pri zagotavljanju usposabljanja	(*)
1(g) učinki javnih ukrepov za nadaljevalno poklicno usposabljanje v podjetjih	5
1(h) enake možnosti dostopa do nadaljevalnega poklicnega usposabljanja v podjetjih za vse zaposlene, zlasti z upoštevanjem spola in posebnih starostnih skupin	14
1(i) posebni ukrepi nadaljevalnega poklicnega usposabljanja za težje zaposljive osebe	8
1(j) ukrepi za nadaljevalno poklicno usposabljanje, vključeni v različne vrste pogodb o delu	4
1(k) izdatki pri nadaljevalnem poklicnem usposabljanju: ravni in viri financiranja, spodbujanje nadaljevalnega poklicnega usposabljanja	17
1(l) postopki ocenjevanja in spremljanja podjetij v zvezi z nadaljevalnim poklicnim usposabljanjem	8
2(a) udeleženci začetnega poklicnega usposabljanja	3
2(b) skupni izdatki pri začetnem poklicnem usposabljanju	11

(*) Vse spremenljivke se lahko navzkrižno tabelirajo z velikostjo podjetja, kot npr. tiste iz postavke 1(d).

140 spremenljivk iz Uredbe (ES) št. 198/2006 je bilo namenjenih podjetjem, ki usposabljaajo ali ne usposabljaajo, ter različnim oblikam poklicnega usposabljanja v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 1552/2005, kot sledi:

- (1) za podjetja, ki usposabljaajo ali ne usposabljaajo: 96 spremenljivk za vsa podjetja, 35 spremenljivk samo za podjetja, ki usposabljaajo, in 9 spremenljivk samo za podjetja, ki ne usposabljaajo;
- (2) za različne oblike poklicnega usposabljanja: 12 spremenljivk.

Vse sodelujoče države so sprejele potrebne ukrepe za zagotovitev kakovosti rezultatov, kot se zahteva v členu 9(1) Uredbe (ES) št. 1552/2005. To je omogočil standardni vprašalnik za podjetja, ki ga je v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 198/2006 predlagala Evropska komisija v „Priročniku Evropske unije“. Čeprav države članice niso pravno zavezane k uporabi te predloge, so jo sodelujoče države v veliki meri uporabile pri pripravi nacionalnih vprašalnikov.

Vse sodelujoče države so podatke predložile v skladu z navedenimi 14 področji. Predložitev kvantitativnih in sekundarnih informacij v zvezi s postavkami 1(b), 1(c), 1(d), 1(h), 1(i), 1(j) in 1(k) je bila v nekaterih sodelujočih državah otežena zaradi zahtevnosti in dolžine vprašalnikov, poslanih podjetjem. To ni oviralo priprave nacionalnih rezultatov in rezultatov EU za navedenih 14 področij, temveč je pripomoglo k zmanjšanju števila spremenljivk v raziskavi za leto 2010, opravljeni v skladu z Uredbo (EU) št. 822/2010 (glej oddelek 2.7.).

2.3. Področje uporabe statistike, statistična enota: členi 2, 4 in 5

Člena 2 in 4 ter člen 5(1) opredeljujejo statistične enote, gospodarske dejavnosti in velikost podjetij, ki so zajeti. Države članice so na zahtevo predložile podatke za oddelke od C do K in O klasifikacije NACE Rev. 1.1 za podjetja z 10 zaposlenimi ali več.

Čeprav se v členu 5(2) predlaga razširitev področij, zajetih v statistični enoti, da bo vključevala tudi druga področja gospodarstva, se o tem na sedanji ravni ni mogoče dogovoriti zaradi velikih težav s tehnično izvedbo. To še zlasti zadeva javne sektorje, v katerih so zagotovljena številna poklicna usposabljanja (glej oddelek 2.7.).

2.4. Viri podatkov in značilnosti raziskave: člena 6 in 7 ter člena 10(1) in 11(1)

Kot je navedeno v členu 6 in členu 7(1), so viri podatkov, ki so jih uporabile sodelujoče države, kombinacija vzorčne raziskave v podjetjih in upravnih podatkov, pri čemer se uporablja načelo zmanjšane bremena dajalcev podatkov. Vendar je bila uporaba upravnih virov omejena na osnovne informacije o številu in značilnostih zaposlenih, zaradi česar se breme za podjetja ni znatno zmanjšalo.

Kot je navedeno v členu 6(2) o postopkih, kako podjetja odgovarjajo na raziskavo, je večina sodelujočih držav izbrala vprašalnike, poslane po pošti, v kombinaciji s telefonskimi klici, ter osebne in spletne ankete. V šest sodelujočih državah so bili podatki zbrani tudi elektronsko, kot se spodbuja v členu 11(1). Vse sodelujoče države so raziskavo opravile za referenčno obdobje dvanajstih mesecev leta 2005 (enega koledarskega leta), kot se zahteva v členu 10(1).

Sodelujoče države so pripravile svoje raziskave v skladu s členom 7(2) in (3) ter določbami člena 4 Uredbe (ES) št. 198/2006. Ta člen določa zahteve glede vzorčenja in natančnosti ter 60 stratumov po gospodarskih sektorjih in velikosti podjetij, ki odražajo strukturo populacije statističnih enot. Večina koeficientov variacije v deležu podjetij, ki usposabljuje, je bila v skladu z zahtevami iz Uredbe (ES) št. 198/2006 za 60 stratumov iz člena 4 navedene uredbe. Zaradi tehničnih razlogov je pri tem pravilu prišlo do nekaj izjem, vendar to ni vplivalo na rezultate na nacionalni ravni in ravni EU, saj je objava zaradi majhnega vzorca osredotočena na bolj združene razrede. Primeri takih tehničnih težav so razlike med pričakovanim številom podjetij v okviru vzorčenja pred začetkom raziskave in dejanskim številom podjetij, ki so bila vključena v času njene izvedbe (npr. zaradi stečajev, združitvev podjetij itd).

2.5. Kakovost in prenos podatkov: člen 9(2) in (4) ter člen 11

Člen 9(2) in člen 11(4) določata roke za predložitev podatkov in poročil o kakovosti Komisiji (Eurostatu). Ker je bila raziskava opravljena leta 2006 v povezavi s poklicnim usposabljanjem iz leta 2005, je bilo treba podatke poslati Komisiji (Eurostatu) do junija 2007 in poročila o kakovosti do septembra 2007.

V šestih državah so bili v rokih poslani čisti in potrjeni mikropodatki. V 17 državah so bili podatki poslani v treh mesecih po roku zaradi težav s kodiranjem. V štirih državah je bilo potrjevanje mikropodatkov odloženo do 8 mesecev. Ena država članica je poslala čiste in potrjene mikropodatke z zamikom 17 mesecev zaradi velikih težav s prekodiranjem podatkov v format EU.

18 sodelujočih držav je v rokih posredovalo poročila o kakovosti. Šest držav je potrebovalo več časa za predložitev celotne dokumentacije, predložile pa so jo z zamikom od 4 do 10 mesecev. Štiri države so poslale popolna poročila o kakovosti z zamikom približno 24

mesecev zaradi manjkajočih informacij (npr. izračun varianc za vse stratume). Vsa poročila so omogočila preverjanje meril skladnosti iz členov 5 in 7 Uredbe (ES) št. 198/2006.

Vsi podatki so bili poslani prek protokolov za elektronski prenos podatkov (Edamis/Stadium), kot se zahteva v členu 6 Uredbe (ES) št. 198/2006. V dokumentaciji so bili posamični podatki o podjetjih brez neposrednega identificiranja statističnih enot, kot je opredeljeno v členu 11(2) Uredbe (ES) št. 1552/2005.

V skladu s členoma 6 in 8 Uredbe (ES) št. 198/2006 je Komisija (Eurostat) sodelujočim državam zagotovila programsko opremo v podporo pri uporabi orodja za avtomatsko obdelavo podatkov.

Čeprav so to orodje uporabile vse sodelujoče države, s čimer je bila zagotovljena kakovost mikropodatkov, časovni zamik med referenčnim letom rezultatov (leto 2005) in časom dejanske objave rezultatov (2008–2009) znatno omejuje širšo uporabo rezultatov (glej oddelek 2.7.).

2.6. Financiranje zbiranja podatkov: člen 15

Člen 15(1) in (2) določa, da Komisija za prvo referenčno leto s finančnim prispevkom pomaga državam članicam pri kritju stroškov, nastalih z zbiranjem, obdelavo in prenosom podatkov. Zato je bil v okviru proračuna EU za leto 2005 objavljen razpis za nepovratna sredstva, na katerem je sodelovalo 13 držav članic EU-15 in Norveška. Program za več upravičencev Phare za leto 2004 za statistično sodelovanje in program prehodnih virov za več upravičencev za statistično integracijo za leto 2004 sta omogočila sofinanciranje raziskave v vseh drugih državah članicah EU-27. Skupni znesek, podeljen upravičencem s temi ukrepi, je znašal 815 558 EUR.

Raziskava je bila pripravljena s pomočjo več strokovnih srečanj s sodelujočimi državami (npr. projektna skupina Komisije (Eurostata) za pripravo osnutka „Priročnika Evropske unije“), kot določa člen 8 Uredbe (ES) št. 198/2006. Ta srečanja so bila v skladu s členom 15(3) financirana iz proračuna EU.

2.7. Poročilo o izvajanju: člen 9(3) in člen 12

Člen 9(3) navaja, da Komisija (Eurostat) oceni kakovost prenesenih podatkov, s posebnim poudarkom na zagotavljanju primerljivosti podatkov med državami članicami.

Komisija v skladu s pogoji iz člena 12(1) Evropskemu parlamentu in Svetu pošlje poročilo o izvajanju te uredbe z namenom, da:

- oceni koristi statistike za Skupnost, države članice in uporabnike v povezavi z bremenom dajalcev podatkov; in
- opredeli področja, ki se lahko izboljšajo, in spremembe, ki se štejejo za potrebne z vidika pridobljenih rezultatov.

Rezultati CVTS so bili objavljeni v okviru letnih poročil Evropske komisije o napredku pri uresničevanju lizbonskih ciljev glede izobraževanja in usposabljanja. Ta poročila o napredku zagotavljajo strateške smernice o politiki sodelovanja na ravni EU in ocenjujejo napredek pri doseganju splošnih ciljev na področju izobraževanja in usposabljanja. Ugotovitve iz teh poročil so uporabljene v polletnih skupnih poročilih Sveta ministrov za izobraževanje in

Komisije. Na podlagi podatkov CVTS sta bila uvedena dva kazalnika za spremljanje lizbonske strategije na področju zaposlovanja (smernice zaposlovanja).

Poleg tega nacionalni organi in socialni partnerji 32 evropskih držav že od leta 2002 sodelujejo v Kopenhagenskem procesu⁷, kar jim pomaga pri razvoju sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Splošni cilj je spodbuditi več posameznikov k širši uporabi možnosti za poklicno učenje v šoli, visokošolskih ustanovah, na delovnem mestu ali zasebnih tečajih. Podatki CVTS so bili uporabljeni zlasti z namenom analize napredka glede poklicnega usposabljanja na delovnem mestu. Najnovejši sklepi Sveta v okviru Kopenhagenskega procesa iz novembra 2010 ter sporočila iz Brugesia iz decembra 2010 poudarjajo potrebo po boljšem razumevanju in podatkih o sistemih poklicnega izobraževanja in usposabljanja glede pomembnega prispevka za strategijo Evropa 2020.

Podatke CVTS so uporabili tudi strokovnjaki iz politik poklicnega izobraževanja v državah članicah in Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (CEDEFOP) na ravni EU.

Politični okvir tako poudarja vedno večjo potrebo po podatkih o nadaljevalnem poklicnem usposabljanju in pomen teh podatkov.

Kljub temu je treba natančneje oceniti veliko breme in stroške CVTS, saj širšo uporabo podatkov preprečujejo številne tehnične težave:

- (1) breme za podjetja: zaradi dolžine in zahtevnosti vprašalnika je bila stopnja sodelovanja podjetij v nekaterih sodelujočih državah nizka, saj je bilo treba kontaktirati številne lokalne službe za izpolnitev vseh delov vprašalnika;
- (2) zanesljivost zbranih kvantitativnih podatkov: številna podjetja ne vodijo natančne evidence o vsebini in značilnostih usposabljanja, ki ga zagotavljajo v določenem letu. Preučene bodo možnosti zbiranja kvantitativnih podatkov o nadaljevalnem poklicnem usposabljanju z drugimi obstoječimi raziskavami.
- (3) obseg raziskave: sodelujoče države menijo, da so stroški in breme povečanja CVTS z namenom vključitve manjših podjetij in javnih sektorjev odločno preveliki.
- (4) pravočasnost: predložitev popolnih mikropodatkov zadržuje objavo rezultatov EU zaradi številnih preverjanj, ki jih je treba opraviti pred objavo.

Uredba (EU) št. 822/2010 omogoča prilagajanje raziskave za leto 2010 in boljše izvajanje Uredbe (ES) št. 1552/2005. Kljub prizadevanjem Komisije in sodelujočih držav za izboljšanje raziskave, številne težave ostajajo. Zaradi tega bo na podlagi rezultatov raziskave za leto 2010 morda treba prilagoditi tehnične zahteve iz Uredbe (ES) št. 1552/2005.

3. SKLEP

Izvajanje Uredbe (ES) št. 1552/2005 je zadovoljivo glede vrste zbranih podatkov. Sodelujoče države pretežno izpolnjujejo zahteve Uredbe (ES) št. 1552/2005.

⁷ UL C 13, 18.1.2003, str. 3 ter izjava evropskih ministrov za poklicno izobraževanje in usposabljanje in Evropske komisije v okviru srečanja v Kopenhagnu 29. in 30. novembra 2002 o okrepljenem evropskem sodelovanju na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja http://ec.europa.eu/education/pdf/doc125_en.pdf

Glede na strategijo Evropa 2020 in njeno vodilno pobudo „Program za nova znanja in spretnosti in nova delovna mesta“ bo Komisija, preden bo predlagala nadaljnje ukrepe za izboljšanje statistike glede poklicnega izobraževanja v podjetjih, ocenila rezultate Uredbe (EU) št. 822/2010 (izvajanje CVTS za leto 2010). Premislek o prihodnjem razvoju CVTS mora vključevati pregled morebitnih dopolnjevanj z drugimi instrumenti, zlasti z raziskavo o izobraževanju odraslih.